

Monitoren vogelmijt. Zo doe je dat!

Monique Mul, Wageningen Livestock Research

Inzicht in vogelmijtpopulatie in de stal

Bestrijdingen hebben vaak niet hetzelfde effect op een vogelmijt-populatie. Dit heeft mogelijk te maken met de temperatuur in de stal (bij hogere temperaturen, is er een snellere populatiegroei), leeftijd van de koppel en het management op het bedrijf.

Waarom monitoren?

- Om de vogelmijtpopulatie goed te kunnen volgen.
- Om tijdig (bij lage aantallen) in te kunnen grijpen zodat bestrijdingen nog effectief kunnen zijn.
- Om het effect van een bestrijding te kunnen bepalen.

Effectief monitoren

Monitoren van vogelmijten in een stal is alleen zinvol en effectief als:

- Het monitoren minimaal een keer per maand plaatsvindt
- Het monitoren altijd wordt uitgevoerd op dezelfde plaatsen in de stal
- De juiste monitoringsplaatsen worden gebruikt:
 - Onder zitstokken in de buurt van een connector met het systeem
 - Bij of het liefst onder de roosters waar de kippen 's nachts rusten
 - Niet in de buurt van trosjes of clusters met vogelmijten
- De monitoringsplaatsen goed zijn verdeeld over de stal in de lengte, breedte en hoogte
- Er minimaal 18 monitoringsplaatsen zijn (hoe meer hoe beter)
- De scores/ resultaten worden geregistreerd, zodat een vergelijking met de vorige keer goed mogelijk is

De belangrijkste 3 monitoringsmethoden

Automatische monitoring

De Hotraco Mite Alert is een automatisch vogelmijtmonitorings-systeem, ontwikkeld in samenwerking met Wageningen Livestock Research. Het bestaat uit een zitstok met geïntegreerd systeem om vogelmijten automatisch te tellen (figuur 1). Via gekoppelde software is de populatiegroei op de computer te zien en kan een advies gegenereerd worden voor het juiste moment van behandelen.

Meer informatie over Mite Alert is te vinden op <https://www.hotraco-agri.com>

Pluspunten

- Weinig werk
- Nauwkeurige telling
- Bestrijdingsadvies

Minpunten

- Kosten
- Technologie kan storingen geven

Figuur 1. Mite Alert, automatische vogelmijt-monitoringsysteem in de stal.

Visuele, handmatige monitoring

Er zijn verschillende mogelijkheden om zelf de vogelmijtpopulatie in de stal te monitoren. De pluimveehouder moet zelf de beoordeling uitvoeren, de uitslag interpreteren en bepalen wanneer hij tot behandeling overgaat.

Rickstick:

Dit is een buisje met daarin een houten stokje. Deze wordt in de stal opgehangen onder de zitstokken. Wekelijks of maandelijks wordt het houtje uit het buisje gehaald en beoordeeld op hoeveel mijten aanwezig zijn (figuur 2).

MMS methode:

Een vastgesteld aantal plaatsen van een vierkante meter in de stal worden beoordeeld volgens een 5-puntsschaal (figuur 3).

Figuur 3. MMS Scores (Mite Monitoring Score van Cox et al. Experimental Poultry Centre Geel). In een vastgesteld gebied van een vierkante meter:

- 0 = geen mijten zichtbaar
- 1 = mijten zichtbaar in gaten en kieren
- 2 = mijten zichtbaar op niet beschermde plaatsen in het systeem
- 3 = trosjes van mijten in gaten en kieren
- 4 = trosjes van mijten zichtbaar op onbeschermde plaatsen van het huisvestingssysteem.

Score 1: Enkele mijten R. van Emous (WLR)

Score 2: Meerdere mijten, telbaar

Score 3: Veel mijten

Score 4: Heel veel mijten

Figuur 2. Rickstick en beoordelingsmethodiek

Pluspunten

- Kosten
- Niet storingsgevoelig

Minpunten

- Arbeidsintensief
- Geen bestrijdingsadvies

Kwantitatieve monitoring, eventueel deels uitbesteed

DAP AviVet (figuur 4) levert AviVet vallen. Deze valletjes hangt de pluimveehouder 48 uur op. Na het uithalen moeten de vallen 48 uur ingevroren worden. Daarna kan de vangst in de vallen worden geanalyseerd. Hiervoor kunnen de vallen naar AviVet of een andere dierenartspraktijk worden gestuurd voor analyse. Ook kunt u zelf met weegmateriaal de hoeveelheid gevangen vogelmijten bepalen.

Figuur 4. AviVet vallen

Pluspunten

- Objectieve beoordeling
- Bestrijdingsadvies mogelijk

Minpunten

- Arbeid
- Duurder dan zelf vallen maken

SUPPORT VOOR DE AANPAK VAN VOGELMIJT MET BEHULP VAN IPM

Dit deelproject van het project "Aanpak van vogelmijt bij legpluimvee" wordt gefinancierd door het Ministerie van LNV, de Provincie Gelderland, de Gemeente Barneveld en Ede, de regio Food Valley, AVINED en het Fonds Pluimvee belangen. Daarnaast onderschrijven toeleverende en afnemende bedrijven in de legpluimveesector het belang van deze aanpak voor vogelmijt. De volgende bedrijven, in alfabetische volgorde, laten dat ook blijken door het project financieel te ondersteunen: ABZ Diervoeding, Agrifirm, Agruniek Rijnsvallei, AviVet, De Heus Voeders, De Valk Wekerom, Eierhandel R.van Zetten, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne, Gebroeders van Beek Group, Interovo Egg Group, Jansen Poultry Equipment, Kwetters eieren, MSD Animal Health en Van Eck BV Bedrijfshygiëne.

